

A

(max. 25 bodů, min. 15 bodů {z toho min. 5 bodů z otázek II a III})

Jméno a příjmení.....

UČO

Datum

I Proved'te transkripci

(3 body)

*Gyz zemye v porobyie řtařře
a za morze dan dawaře,
neb ten byeřře geřřye dyetye,
w gehoz ge řřaty ořřwyetye.*

II Hláskové změny

a) Zatrhněte změny, kterým během vývoje češtiny podleho slovo *zemye* (*z'ém'a) (2 body)

☐ kontrakce	☐ přehláska 'a > ě	☐ asimilace místa artikulace
☐ denazalizace	☐ zánik jotace	☐ diftongizace ě̄ > ie
☐ zánik a vokalizace jerů	☐ vydělení jotace	☐ změna dz > z
☐ pračeská depalatalizace	☐ historická depalatalizace	☐ monoftongizace ie > í

b) Zatrhněte změny, kterým během vývoje češtiny podleho slovo *v porobyie* (*wǫ porobyie) (2 body)

☐ kontrakce	☐ přehláska 'o > ě	☐ úžení é > í
☐ denazalizace	☐ zánik jotace	☐ diftongizace ě̄ > ie
☐ zánik a vokalizace jerů	☐ vydělení jotace	☐ artikulační disimilace
☐ pračeská depalatalizace	☐ historická depalatalizace	☐ monoftongizace ie > í

c) Kontrakce proběhla (1 bod)

☐ v 10. století	☐ ve 12. stol.	☐ ve 14. stol.	☐ v 16. stol.
--	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------

d) Historická depalatalizace proběhla (1 bod)

☐ v 10. století	☐ ve 12. stol.	☐ ve 14. stol.	☐ v 16. stol.
--	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------

III Vysvětlete následující změny české morfologie

(6 bodů)

- a) *řaffe* – kdy a proč zanikly v češtině jednoduché minulé časy?
- b) *ten* – této formě nominativu odpovídala v praslovanštině podoba **tъ*. Jak a proč vznikla forma *ten*?
- c) *ge* – této formě odpovídala ve staré češtině forma *jest*. Kdy a proč byla forma *jest* nahrazena podobou novou?

IV U uvedených tvarů určete gramatické kategorie a flexi (u jmen pád, číslo, rod, typ deklinace a vzor, u sloves osobu, čas [typ minulého času], způsob, slovesný rod, vid, slovesnou třídu a vzor)

(10 bodů)

zemye –

dawafe –

v poroby –

ten –

řaffe –

byeffe –

za morze –

dyetve –

dan –

w gehoz –

Slovníček

země, -ě f
poroba, -y f.

země; hlína, půda; svět
poddanství; pokora, poníženost

státi, stoju, -iš ned.

stát; trvat; být

dan, daň, -i f.
dávati, -aju,
-áš ned.

daň, poplatek; dar
dávat

osvěta, -y f.

světlo, lesk, světlost, jasnost;
sláva, chlouba